

ב"ה | ט' כסליו - ג' טבת תשפ"א | י"ד - כ"ז פסחים | שנה עשירית

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
 בהרה"ח ר' בנימין ביינוש זצ"ל

גליון
 200

בס"ד שלחי מרחשוון התשע"ד

אשרינו מה טוב חלקינו שאנו משוכנים ומעורבים בבתי כנסיות ובבתי נדרשות בקביעות עיתים לסדרי ושיעורי תורה, וכבר אמרו חז"ל שתחילת כניסתו של אדם לדין והשאלה הראשונה שנשאל בפני בית דין של מעלה היא קביעת עיתים לתורה (עיין תוס' סנהדרין ד, דמ"דו בבי שיעוסק במשא ומתן), וחובת קביעת עיתים לתלמוד תורה מעיקר חובת תלמוד תורה היא, עד שנסתפק בברכי יוסף (יורד סי רמ"ו, חובא בפ"ת שם) אם הלומד בישיבה בעת קבוע ומקבל פרס אם יצא ידי חובתו בזה, על כן בואו ונחזיק טובה לקובעים עיתים לעטל התורה בקביעות העיתים והספק הלומד דבר יום ביומו, ובפרט לומדי הדף היומי היו העומדים על המשמר יום אחר יום ודף אחר דף בלא הפסק, שבזדאי בתקיימת בידם מצוות קביעת עיתים כהלכתה.

והנה, עיקר מצוות תלמוד תורה נדרשת סקרא דושעתה לבניך הוא שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך, כלומר בהרים וברורים, ואין חילוק בין סוגי הלמוד או הלומדים, בין בלימוד עיון ובין בבקאות, בין תלמיד ישיבה ובין בעל הבית העושה תורתו קבע ומשתתף בסדר לימוד הדף היומי, כולם שווים למטה בחובת ההבנה והשיטתן וידועת התורה שהיא מעיקרי חובת מצוות תלמוד תורה כמבואר בספר המצוות להרמב"ם ד"ל (כ"ג יא).

והבה זו לחדד ולהבהיר לימודו היא חלק מעצם הלמוד שקודם החזרה, ובלא הבהירות חסר בעצם מצוות ת"ת, והוא וולת מה שהוזכרנו לחזור על הלמוד תמיד מטום הלאו דשכחת התורה וממבואר במשנה (אבות פ"ג).

ודבר ברור הוא שמצוה על כל אחד ואחד להשתדל מה שביכולתו לחדד לימודו על אתר שידע מה שלמד וע"זו דא ביכולתו גם לחזור על לימודו לאחר זמן, על כן בואו ונחזיק טובה וברכה לכל המשתתפים בתכנית השיטתן 'סיכומי דף היומי' המרבים חידוד ותורה על לימודם דבר יום ביומו, בסיכומי הסוגיות בתמצית ובבהירות לחוק התורה ונמצא תלמודם מתקיים בידם ומצוות תלמוד תורה שלמה.

והא רעוא טן שמיא שירבו פעלים לתורה ויראו ברכה בעטלם להרבות תורה בישראל, וזכות התורה תעמוד לכל המחזיקים בזה כברכות האמורות לעטלי התורה ולכל אשר להם, ותורה בוגא ומעלא בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה לשוב להם כל הימים.

הכ"ח לכבוד התורה ועמליה

Handwritten signatures and text:
 אב"ד קה"ק
 הרב יצחק
 הרב אברהם
 הרב יוסף
 הרב יוסף

משנה ר"ח סגן הכהנים אומר: מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף בשר שנטמא בוולד וולד הטומאה שהוא שלישי, עם בשר שנטמא באב הטומאה שהוא ראשון, אע"פ שמוסיפין טומאה על טומאתו, שהשלישי נוגע בראשון ונעשה שני. (ואפילו למ"ד אין אוכל מטמא אוכל גם בקדשים, מדרבנן מטמא).

הוסיף ר"ע שכמו כן לא נמנעו מלהדליק שמן שנפסל בטבול יום שהוא שלישי, בנר של מתכת שנטמא בטמא מת שהוא אב הטומאה (שחרב הרי הוא כחלל), אע"פ שהשלישי נעשה ראשון.

לר"מ - שורפין תרומה טהורה עם טמאה בפסח. ולרבי יוסי - טהורה וטמאה, שורפין כל אחת לעצמה. תלויה וטמאה, לר' אליעזר שורפין כל אחת לעצמה, ולרבי יהושע שתיהם כאחת.

מן התורה אין אוכל מטמא אוכל ומשקה משקה. י"א רק בחולין, אבל בתרומה וקדשים מטמא. וי"א בחולין ובתרומה אינו מטמא, ובקדשים מטמא. וי"א שגם בקדשים אינו מטמא. ומדרבנן אוכל מטמא אוכל ומשקה מטמא משקה לכו"ע מנבואת חגי.

עמוד ב'.

כלי מתכות שנגע במת, הרי הוא אבי אבות הטומאה כמת עצמו, שנאמר 'בחלל חרב' חרב הרי הוא כמת. וכן אם נגע בטמא מת, הרי הוא אב הטומאה כמוהו. וגזירת הכתוב הוא אצל טומאת מת ולא בשאר טומאות.

שלישי בתרומה אינו 'טמא' לטמא אחרים אלא 'פסול', שאין שלישי עושה רביעי בתרומה. אבל בקדשים שלישי עושה רביעי.

כל דבר שיש לו תורת שני לטומאה ופוסל את התרומה, מטמא משקין (אפילו חולין) להיות תחילה, לפי שמשקין עלולין לקבל טומאה בלא הכשר, גזרו עליהם חומר הרבה. חוץ מטבול יום שפוסל את התרומה מן התורה, שדברי תורה א"צ חיזוק.

אין אוכל ומשקה נעשה אב הטומאה מדאורייתא ולא מטמא כלי ורבנן גזרו שיטמאו כלי משום משקה דזב.

ליקוטי תוספות:

א. משקה פחות מרביעית. לשיטת ריב"א, נטמא ומטמא אוכלים וכלים חוץ מטומאת גוויה שצריך רביעית. לשיטת ר"י, אלו שעיקר טומאה שלהם מדרבנן כסתם יינם ודם הירוק צריך רביעית, משא"כ שאר משקים שמדאורייתא בכל שהוא. לשיטת ר"ת, מדאורייתא צריך רביעית לטמא אחרים ומדרבנן גם בכל שהוא.

ב. שלישי של תרומה עושה רביעי בקדשים ולא בתרומה. ג. שמן חשוב משקה להיות תחילה בלא נקרש, ובנקרש ואח"כ נימוח לר"מ חשוב משקה, לר"ש שזורי לא.

- לר' אליעזר עדיין מוזהר על שמירתה (שנאמר 'את משמרת תרומותי', אחת טהורה ואחת תלויה). ולרבי יהושע אינו מצווה על שמירתה, ויכול לגרום לה טומאה כיון שאינה ראויה אלא להדלקה.

חבית של תרומה טהורה שנשברה בגת העליונה ובתחתונה חולין טמאים: אם יכול להציל רביעית מן התרומה בטהרה - חייב להציל, אע"פ שבתוך כך יפול ממנה לחולין ויפסידם לגמרי. ולא יקבל את כולה בכלים טמאים כדי שלא תתערב בחולין שבתחתונה, שאין מטמאין תרומה כדי להציל את החולין מלהיות מדומע. אם אינו יכול להציל רביעית בטהרה - לר' אליעזר תרד לתוך החולין ותטמא מאליה, ולא יטמאנה בידיים ע"י כלים טמאים כדי להציל את החולין. ולר' יהושע יטמאנה ביד, שבין כך סופה לאיבוד כשתיפול לתוך החולין.

עמוד ב'.

לר"מ שורפין תרומה טהורה עם טמאה בערב פסח עם זמן הביעור, ולר' יוסי אסור - לריש לקיש למדו ר"מ מדברי רבי יהושע, שמתיר לטמא בידיים תרומה שסופה לאיבוד משום הפסד חולין (והלכה כמותו). ולרבי יוסי אין זו ראייה, שלא התיר רק במקום הפסד מרובה, ולא בשריפת טהורה עם

הטמאה שהוא הפסד מועט (של עצים לשתי הסקות).

לר' יוחנן נחלקו ר"מ ור' יוסי רק בשעה ששית שהחמץ אסור מדרבנן (אבל קודם לכן הכל מודים שאין שורפים יחד אע"פ שסופה לאיבוד, ולאחר שש שהחמץ אסור מן התורה שורפין לדברי הכל) - ורבי מאיר למדו מדברי ר"ח סגן הכהנים שמתיר לשרוף בשר שנטמא מן התורה, עם בשר שנטמא במשקין טמאים שהוא טמא מדרבנן, שמשקין מטמאין אחרים רק מדרבנן. ולר' יוסי אין זו ראייה, שלשיטתו משקין מטמאין אחרים מן התורה.

פיגול נותר וטמא - לב"ש אין נשרפין כאחת, שפיגול ונותר אינם טמאים מן התורה. ולב"ה נשרפים כאחת אפילו לרבי יוסי (שאוסר שריפת תרומה טהורה עם טמאה בפסח), משום שיש עליהם שם טומאה מדרבנן, שמטמאין את הידים ולר"מ משום שהולך לאיבוד.

פת שעייפשה ונפסלה מלאכול לאדם, אבל ראויה לכלב - מטמאה טומאת אוכלים בכביצה (כיון שמתחילה ראויה לאדם ירדה לה תורת טומאה). ואם היא תרומה טהורה, נשרפת עם הטמאה בפסח גם לרבי יוסי, לפי שהיא כעפר בעלמא.

לכבוד נשמת אדמו"ר הרה"ק רבי יוחנן מסטולין קארלין בן אדמו"ר הרה"ק רבי ישראל זיע"א. גתסלק כ"א כסליו תשט"ז. הונצח ע"י החפץ בעילום שמו להפקד בדבר ישועה ורחמים

בטומאת שרץ, והשיבו בשיבוש שהוא טהור. ושאלם עוד על רביעי בקודש בטומאת מת, והשיבו כהלכה שהוא טמא, שהיו בקיאים בטומאת שרץ ולא בטומאת מת. ולרבינא שאלתו השניה היתה על שלישי בקודש, ומשום כך השיבו שהוא טמא. ולשמואל לא נשתבשו כלל, שמתחילה שאלם על חמישי בקודש והשיבו שהוא טהור, ואח"כ שאלם על רביעי והשיבו שהוא טמא.

יין ושמן שהם משקה המזבח ('משקה בי מדבחיא') - ללוי לא גזרו עליהם חכמים טומאה (לטמא את אחרים, אבל טומאת עצמן יש להם), ולרב גזרו עליהם חכמים טומאה גם לטמאות אחרים (ורק על 'משקה בי מטבחיא' לא גזרו).

משקי בי מדבחיא שנטמאו בעזרה והוציאם לחוץ טהורין, שלא ירדה עליהם תורת טומאה מתחילה. נטמאו בחוץ והכניסם לפנים טמאים, שכבר ירדה עליהם טומאה.

עמוד ב'.
לרב פפא הלכה למשה מסיני שמשקי בית מטבחיא טהורין, אפילו למ"ד טומאת משקין מן התורה. ונדחו דבריו.

לר"ש משקין בית מטבחיא טמאין (שסובר משקין מטמאין אחרים מן התורה). אבל מים שהן בקרקע ויש בהם רביעית טהורים, שיש עליהם תורת מקוה (שא"צ ארבעים סאה לטבילת כלים רק מדרבנן, ובמשקין של בית מטבחיא העמידו דבריהם על דין תורה). ואם אין בהם רביעית טמאים, שאין עליהם תורת מקוה.

רבי יהודה היה סבור מתחילה שמשקין מטמאין כלים מן התורה (כמבואר לעיל טז), וחזר בו. ונסתפקו אם חזר בו שאינם מטמאין כלל וכשיטת ר"מ, או שרק כלים אינם מטמאין אבל אוכלים מטמאין וכשיטת ר"י ור"ש. ולא נפשט הספק.

כל הכלים שיש להם אחוריים ותוך - נטמאו מחמת שרץ, נטמא תוכו נטמאו גבו, נטמא גבו נטמא תוכו. נטמאו מחמת משקין (שטמאין כלים מדרבנן), נטמא תוכו נטמא גבו, נטמא גבו לא נטמא תוכו. שעשו חכמים היכר שהטומאה היא רק מדרבנן, כדי שלא ישרפו עליה תרומה וקדשים.

ליקוטי תוספות:
א. כל דבר שאין לו טהרה במקוה לא נעשה אב הטומאה יש לומר שהיינו לטמא אדם וכלים אבל לאוכל ומשקה נעשה אב.

ב. מקוה שכולו שאוב בקרקע, לר"י כשר מדאורייתא. תוך כלי לא, וגזרו שאוב על גבי קרקע אטו תוך כלי (ועיוין בתוספות בבא בתרא סו: שיטת רשב"ם ור"ת שבאופן שכולו שאוב הוא דאורייתא גם בקרקע).

ג. רביעית של מקוה שבטלו חז"ל הני מיילי על גבי קרקע אבל במעיין כשר.

דף י"ח, יום ד' פרשת וישב - כ"ג כסליו תשפ"א.

עמוד א'.
פרה ששתתה מי חטאת ושחטוה בעודן במעיה

משקה שנולד בו ספק אם נטמא - טמא, שספק דאורייתא לחומרא. וי"א שמשקין אין להם טומאה מן התורה כל עיקר (אפילו טומאת עצמן, ראה להלן).

נולד ספק במשקה טמא אם טימא את אחרים - לר"מ טהור, שמשקה מטמא אחרים מדרבנן וספק דרבנן לקולא. לר' יהודה, בין כשהספק אם טימא אוכל ובין כשהספק אם טימא כלים טמא, שמשקה מטמא מן התורה אפילו כלים (ועיון להלן יז: שרבי יהודה חזר בו). לר' יוסי (בשיטת ר"ע, ראה להלן יח: ור"ש, כשהספק אם טימא אוכל טמא, שמשקה מטמא אוכל מן התורה. וכשהספק אם טימא כלים טהור, שמשקה מטמא כלים רק מדרבנן, ועל הספק לא גזרו.

העיד ר' יוסי בן יועזר על משקין של בית המטבחים (דם ומים שבעזרה) שהן טהורים. לשיטת רב טהורים ממש, שטומאת משקין אפילו לעצמן הם מדרבנן, ובאלו לא גזרו משום הפסד קדשים. ולשמואל טהורים מלטמא את אחרים, אבל הם עצמן טמאים, שמשקין יש להם טומאת עצמן מן התורה ומטמאים אחרים רק מדרבנן. וי"א (להלן ע"ב) שחכמים גזרו טומאה גם על משקין של בית המטבחים.

משקה מכשיר את האוכל לקבל טומאה. בין תלוש ובין מחובר.

דם קדשים אינו מכשיר, שנאמר 'על הארץ תשפכנו כמים', דם שנשפך כמים מכשיר, ודם קדשים אינו נשפך כמים שצריך לקבלו בכלי. **עמוד ב'.**

דם התמצית אפילו של בהמת חולין אינו מכשיר, שנאמר 'כי הדם הוא הנפש', שרק דם שהנפש יוצאה בו קרוי דם.

הציץ מרצה על דם ועל בשר ועל חלב שנטמא. מן התורה מרצה בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון, בין ביחיד ובין בציבור. אבל מדרבנן אם זרק דם שנטמא במזיד (י"מ שנטמא במזיד וי"מ שזרקו במזיד), אינו מרצה שיהא הקרבן נאכל לכהנים משום קנס (אבל בעלים נתכפרו).

הציץ מרצה על עוון טומאה שהותרה מכללה בציבור, ולא על עוון פיגול ונותר.

הציץ מרצה על טומאת קמצין, שהקומץ מתיר את המנחה כדם המתיר את הזבח.

ליקוטי תוספות:
מים מחחורבין מכשיר לקבל טומאה אם בשעת חיבורו נדבק באוכל והעלה האוכל מן המים ונגע בטומאה, אבל אם נגע בטומאה בעודו במים אינו מוכשר.

דף י"ז, יום ג' פרשת וישב - כ"ב כסליו תשפ"א.

עמוד א'.
חגי הנביא בדק את הכהנים אם בקיאים בהלכות טומאה - לרב שאלם מתחילה על רביעי בקודש

שלישי בתרומה). ובקודש גם רביעי פסול, ונלמד בק"ו ממחוסר כפורים (שמותר בתרומה ופסול בקודש). ואין לומר דיו כתרומה בשלישי, שכבר למדנו שלישי בקודש מן התורה, שנאמר 'אשר יגע בכל טמא' אפילו בשני.

לרבי עקיבא - שני עושה שלישי אפילו בחולין, ותרומה אינה חמורה לפסול בה גם רביעי ע"י ק"ו מטבול יום. ובקודש פסול גם רביעי שנאמר 'אשר יגע בכל טמא' אפילו בשלישי, אבל אין בה חמישי ע"י ק"ו ממחוסר כיפורים. שיש להשיב מה לטבול יום או מחוסר כיפורים שכן אב הטומאה.

הכלי מצרף מה שבתוכו לקודש - שאם נגע טומאה באוכלים המונחים בכלי מצד אחד, נטמאו האוכלים שבצד השני, אע"פ שהאוכלים אין נוגעים זה בזה. אבל לא בתרומה. י"א שדין זה הוא מדרבנן. וי"א שהוא מן התורה, שנאמר 'כף אחת', הכתוב עשה כל מה שבכף אחת.

לבונה וגחלים של קודש מקבלים טומאה אע"פ שאינם אוכלים, ש'חיבת הקודש מכשרתן' (מדרבנן). לא גזרו חכמים על טומאת ידיים במקדש. וזכות היא לנו משום הפסד קדשים (מגזירות י"ח דבר בפ"ק דשבת). עמוד ב'.

אוכל אינו מטמא כלי אפילו מדרבנן. וכן כלי שאינו אב הטומאה אינו מטמא כלי אפילו מדרבנן. אבל משקה מטמא כלי מדרבנן, גזירה משום משקה זב וזבה.

חכמים לא גזרו על ספק הרוקין שבירושלים שמא של זב הן, ואפילו אם ראינו זב עובר במקום זה. חוץ מרוק הנמצא בשוק העליון, שהטמאים היו מתקבצין שם שלא לטמא את חבריהם.

כלים הנמצאים בירושלים - בכל העיר - לא גזרו עליהם טומאה מספק והם טהורים. נמצאו במבואות ירידה לבית הטבילה - טמאים. נמצאו במבואות הקטנים הסמוכים לדרך ירידה ודרך עליה של בית הטבילה - טמאים מספק. ואם ידוע שבאו מחוץ לעיר (כגון פרה שבאה חסומה לירושלים ונמצא בה מחט לאחר שחיטה), בכל אופן טמאים מספק.

מחט שנמצאת בבשר קודש - הבשר טמא ע"י שנגע במחט. ואע"פ לא גזרו על ספק כלים בירושלים - י"מ שאבדה לו מחט טמא מת והכירה בבשר. וי"מ שבאה פרה חסומה לירושלים. הסכין והידיים שנגעו במחט טהורות - הידיים משום שלא גזרו על טומאת ידיים במקדש. והסכין: י"א משום שאם נגע בבשר, אוכל אינו מטמא כלי. ואם נגע במחט, כלי שאינו אב הטומאה אינו מטמא כלי. ולשיטת רב שהיתה מחט טמא מת, מדובר כשיש ספק אם נגעו בבשר, וספק טומאה בעזרה - שהיא

- לשיטת רבי יהודה בטלו במעיה שכבר אינם ראויים למי חטאת. י"מ שבטלו מטומאה חמורה של מי חטאת לטמא אדם וכלים, אבל לא בטלו מטומאה קלה לטמא אוכלין (למ"ד משקה מטמא אחרים מן התורה). וי"א שבטלו לגמרי שהוא משקה סרוח, ואין עליהם שם משקה שנאמר 'אשר ישתה בכל כלי'.

לשיטת ר"ע במאכל שני עושה שלישי בחולין. ודרשו ממה שנאמר באוכל הנמצא באויר כלי חרס שיש בו שרץ 'טמא' (ולא נאמר 'טמא'), כדי לפרשו מלשון 'טמא' וללמד שהשני מטמא את האחרים. לר' יוסי בשיטת ר"ע משקה מטמא אוכל

- שנאמר 'טמא' ודורשים 'טמא' (אך ר' יוסי עצמו סובר שמשקה אינו מטמא. להלן ע"ב). **אבל משקה אינו מטמא משקה - י"א משום שהמקרא הוא 'טמא' ולא 'טמא', ללמד שהוא טמא ואינו עושה כיוצא בו.** וי"א שנאמר 'טמא' שני פעמים, אחת באוכל שנטמא ומלמד שיטמא את המשקה (אבל לא שיטמא אוכל כיוצא בהם, שכבר נאמר 'טמא הוא'), ואחת במשקה שנטמא, ואם גם יטמא האמור במשקין מלמד שיטמאו משקין, לא היה צ"ל שני פעמים.

משקין שנטמאו מכלי אינם מטמאים כלי לרבי יוסי ור"ש מקל וחומר, מה כלי אינו מטמא כלי, משקין הבאים ממנו אינו דין שלא יטמאו כלי. **משקין הבאים מחמת שרץ מטמאין מקל וחומר,** מה משקין הבאים מחמת כלי מטמאים, כ"ש משקין הבאים מחמת שרץ. אבל אינם מטמאין כלי, ש'דיו לבא מן הדין להיות כנדון'. עמוד ב'.

אוכל מטמא משקה - שנאמר 'טמא' ודורשים 'טמא'. אבל אינו מטמא כלי, מקל וחומר, מה משקה שנטמא אוכל אינו מטמא כלי, אוכל שאינו מטמא אוכל כ"ש שאינו מטמא כלי.

אוכל אינו מטמא אוכל - א' שהמקרא הוא 'טמא' ולא 'טמא', ללמד שאין עושה טומאה כיוצא בו. ב. שנאמר 'טמא הוא', הוא טמא ואינו עושה כיוצא בו. והדרשה הנוספת באה ללמד שגם אוכל או משקה אשר נטמא בשרץ אינו עושה טומאה כיוצא בו (ולא רק כשנטמא בכלי).

ליקוטי תוספות:

מי חטאת מתבטל רק במעי פרה ולא בפיה שאין מלאכה פוסלת אלא מלפני קידוש אבל לאחר קידוש נפסל רק בהיסח הדעת לזכות שרה בת מרים לאה לברכה והצלחה מתוך סיעתא דשמיא בכחל הענינים.

דף י"ט, יום ה' פרשת וישב - כ"ד כסליו תשפ"א.

עמוד א'

לרבי יוסי - שני אינו עושה שלישי בחולין. אבל בתרומה עושה שלישי, ונלמד בקל וחומר מטבול יום (שמותר בחולין ואסור בתרומה, שני שפסול בחולין ק"ו שעושה

רה"ר - טהור. (אבל אם בוודאי נגעו טמאים, שהמחט אב הטומאה משום חרב הרי הוא כחלל, ומטמא אדם וכלים). **נמצאת המחט בפרש - הכל טהור** (עי' להלן כ.).

ספק טומאה ברה"ר - טהור. ברה"י - בדבר שיש בו דעת לישאל (כגון אדם שיש ספק אם נגע בטומאה), **טמא. בדבר שאין בו דעת לישאל טהור, לפי שאינו דומה לסוטה. ואם באה בידי אדם, אפילו אם הכלי שנולד בו הספק מונח בקרקע, טמא.**

דף כ', יום ו' פרשת וישב - א' דחנוכה תשפ"א.

עמוד א'

דם קדשים אינו מכשיר - (נתבאר לעיל טז.).

משקה בית המטבחים לא די שהוא טהור, אלא שאין מכשיר את האוכל לקבל טומאה.

חיבת הקודש - מכשיר את האוכל לקבל טומאה אע"פ שלא נגע במשקה. ונסתפקו אם מועיל גם שיטמא את אחרים, או רק שיהא הוא עצמו פסול.

מחט שנמצאת בפרש - הכל טהור. ואין הבשר נטמא ע"י הפרש, י"א בפרש עבה שאין עליו תורת משקה, וי"א אפילו בפרש רכה שהוא משקה סרוח.

שרץ מטמא את הכלי, וכלי מטמא אוכל, ואוכל מטמא משקה - כר"ע ששני עושה שלישי בחולין.

אזיר כלי חרס המטמא את האוכלין - אין אומרים שכל הכלי נתמלא טומאה והשרץ עצמו מטמא את האוכלין, אלא השרץ מטמא את הכלי והכלי מטמא את האוכל. ולפיכך: שרץ שנמצא בתנור, התנור נעשה ראשון, והפת שבתוכו - שלא נגע בשרץ - שניה. ואין כלי נטמא מאזיר כלי חרס, שהכלי הוא ראשון ואינו מטמא כלים.

עמוד ב'

דין שריפת תרומה תלויה עם הטמאה בפסח - לר"מ שורף ביחד (ואפילו טהורה עם הטמאה). לר' יוסי אליבא דר' יהושע שורף כל אחת לעצמה, שאסור לטמאות ספק תרומה בידיים שמא יבוא אליהו ויטהרם. ולשיטת ר' שמעון - לר' יהושע שורף ביחד, שמותר לטמאותה בידיים. ולר' אליעזר שורף כל אחת לעצמה.

דין שריפת תרומה תלויה יחד עם הטהורה - לר' יוסי אסור. ולר' שמעון מותר, כיון שלא הוחזקה טומאה אין נראה כמטמא בידיים.

לר' יוסי אליבא דר' יהושע מותר לגרום טומאה לספק תרומה. ובמקום הפסד מרובה, כגון אם יפסיד גת של חולין, מותר גם לטמאותה בידיים. אבל בהפסד מועט (כגון הפסד עצים לשתי הסקות, או שנופלת לשמן של חולין וראוי להדלקה), **אסור לטמאותה בידיים.**

שמן של תרומה שנטמא - מותר להשהותו ולהדליק ממנו מעט מעט. ולמ"ד חוששין לתקלה (ראה בסמוך), מניחו בכלי מאוס.

חבית יין של תרומה שנטמאת - לב"ש ישפך ולא ישהה אותה לזילוף, שחוששין לתקלה שמא ישתה ממנה. (ואם יניחנה בכלי מאוס, לא תהא ראויה לזילוף). לב"ה יעשה זילוף (ואין חוששין לתקלה). לר' ישמעאל ב"ר יוסי - בשדה

ישפך, שאין מזלפין בשדה ואם יביאנה לביתו חוששין לתקלה, בבית יעשה זילוף. וי"א בחדש ישפך שאין ראוי עכשיו לזילוף וחיישינן לתקלה אם ישהנו עד שיתישן, ובישן יעשה זילוף.

ליקוטי תוספות:

א. משקין בית מטבחי שאינן מכשירין לא שייך שבלאו הכי נכשרין משום חיבת הקודש ונפק"מ רק בדברים שלא שייך בהם חיבת הקודש וכגון ביכורים או חולין שאוכלים בעזרה כדי לאכול הזבח והמנחה על השוכע.

ב. בשר הנכשר בהעברת הנהר: לרש"י משום שאי אפשר שלא יפול כל שהוא ממשקה שעל העור על הבשר, לתוספות למ"ד שצריך הכשר מים מחוברים, נתכשר הבשר ע"י העור בעוד המים מחוברים.

דף כ"א, שבת מברכים פרשת וישב - ב' דחנוכה תשפ"א.

עמוד א'

חבית שנשברה בגת העליונה ותחתיה מאה חולין טמאין - לדברי הכל תרד ותטמא ולא יטמאנה בידיים, שהתרומה תיבטל בחולין ולא יהיה לו הפסד. ומחלוקת ר"א ור' יהושע אם יטמאנה בידיים הוא כשאין בחולין מאה כנגד התרומה, שאם תיפול התרומה לא תיבטל, ויפסדו החולין.

כלי שתוכו טהור וגבו טמא (שנטמא אחריו במשקין, ואין תוכו טמא לפי שטומאתו מדרבנן) - מותר להציל בו תרומה טהורה גם לר"א, ואין חוששים שמא יגע התרומה בגבו.

פרק כל שעה

משנה כל שעה שמותר לכהן לאכול בתרומה - והיינו בשעה חמישית כרבן גמליאל - ישראל מאכיל חולין לבהמה לחיה ולעופות, ומותר בהנאתו.

החידוש במה ששינו בהמה וחיה: מאכילין לחיה אע"פ שדרכה להצניע, ומאכילין לבהמה אע"פ שאין דרכה להצניע, ואם תשייר ולא יבטל יעבור בבל יראה.

לרבי יהודה אין ביעור חמץ אלא שריפה, לחכמים אף מפרר וזורה לרוח או מטיל לים.

לבית שמאי לא ימכור אדם חמצו לנכרי א"כ יודע בו שיכלה קודם פסח, שסוברים שמצוה עליו לבערו מן העולם. וכן סבר ר"י בן בתירא, ולפיכך אוסר למכור כותח שלושים יום קודם פסח שאינו נאכל מהר. ולב"ה כל שעה שמותר לאכול מותר למכור כמו ששינו במשנתנו.

עמוד ב'

חרכו באור קודם זמנו עד שבטל טעמו ומראיתו, מותר בהנאה לאחר זמנו.

המקדש בחמץ בזמן שהוא אסור בהנאה מדרבנן (בשעה שישית), אין חוששין לקידושין.

עבר זמנו לא יסיק בו תנור וכירים, אפילו לרבי יהודה שמצותו בשריפה.

חמץ בפסח אסור בהנאה: לחזקיה שנאמר 'לא יאכל', ללמד שלא יהא בו היתר המביא לידי אכילה. לר' אבהו כל מקום שנאמר 'לא יאכל' 'לא תאכל' 'לא תאכלו' משמע גם איסור הנאה, עד שיפרט לך הכתוב שמותר בהנאה כדרך שפרט בנבילה.

לר"מ אחד גר תושב ואחד נכרי נתנים או מזכרים

להם נבילה, ולרבי יהודה לגר רק בנתינה ולנכרי רק במכירה, אבל להיפך אסור.

צריך להקדים נתינה לגר למכירה לנכרי - לר"מ שנאמר 'או', ולרבי יהודה סברא היא, שגר אתה מצווה להחיותו ונכרי לא.

ליקוטי תוספות:

א. חמץ שאסור למכור אם מכרו דמיו מותרין שאינו תופס דמיו. ב. מותר להאכיל לחיה אע"פ שדרכה להטמין שאינה טומנת בחורין וסדקין כחולדה.

ג. חיה שדרכה להטמין אינו עובר על איסור כל יראה, ובאיסור כל ימצא לשיטת התוספות אינו עובר וגם על כל יטמין כיון שאין ידוע היכן הוא ואין זה מצוי, ולספרים אחרים ברש"י עובר על כל ימצא.

ד. איסור מכירת כותח לנכרי לשיטת ר' יהודה בן בתירא: לפי רש"י שסובר בבית שמאי שאסור לשהות, לפי תוספות אפילו לפי בית הלל שמוותר לשהות אסור למכור משום ששם בעליו עליו ויסברו שמכרו בפסח.

ה. חרבו קודם זמן איסורו מותר בהנאה אף לאחר זמנו היינו דווקא אם נפסל מאכילת כלב.

בימי חנוכה המקודשים עזור לנו להילחם במלחמת החשמנואים נגד היוונים שרצו להשכיח תורה מכלל ישראל כדי שאף אחד לא ישכח ח"ו את דבר השם עד שיהא מחודד בפיהם.

דף כ"ב, ביום א' פרשת מקץ - ג' דחנוכה תשפ"א.

עמוד א'.

נאמר בטריפה 'לכלב תשליכון אותו' - לר' אבהו לשיטת רבי יהודה ממעט שאר איסורי אכילה שאסורים בהנאה, ולר' מאיר ממעט חולין שנשחטו בעזרה - שאין בהם לאו מפורש לאיסור אכילה - שאסורים בהנאה. (ולר' יהודה חולין שנשחטו בעזרה אין בהם איסור מן התורה).

שולח אדם ירך לנכרי וגיד הנשה בתוכו (לסובר שאין בו איסור הנאה). ואין גוזרים שיקנה אותה ישראל חבירו שראה שמיד ישראל יצתה ויהא סבור שניטל גידה, מפני שמקומו ניכר.

גיד הנשה - לרבי יהודה מותר בהנאה, שכשהותרה נבילה הותרה גם חלבה וגידה, שיש בגידין בנותן טעם ובכלל הנבילה היא. ולרבי שמעון אסור, שאין בגידין בנותן טעם בשר, וכעץ בעלמא היא ולא הותרה בכלל נבילה.

האוכל גיד הנשה של בהמה טמאה - לרבי יהודה חייב שתים. ולר' שמעון פטור לגמרי, משום טמאה פטור לפי שאינה בכלל בשר, ומשום 'גיד הנשה' פטור שלא אסרה תורה רק בטהורה שבשרה מותר.

דם מותר בהנאה (גם לר' אבהו), שנאמר 'תשפכנו כמים' - כמים הנשפכין שמוותרים בהנאה.

דם קדשים נמכרין לגננין לזבל. אבל בלא דמים אסור ליהנות מהן משום מעילה.

עמוד ב'.

דם קדשים אינו מכשיר זרעים לקבל טומאה - שנאמר 'על הארץ תשפכנו כמים', דם שנשפך כמים מכשיר, ודם קדשים אינו נשפך כמים.

אבר מן החי מותר בהנאה (גם לר' אבהו) - לפי שהוקש לדם.

לא יושיט אדם כוס יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח, משום 'לפני עור לא תתן מכשול'.

דם מן החי אסור. וזהו דם הקזה שהנפש יוצאה בו. **שור הנסקל ששחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה**, שנאמר 'סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו', ואין לומר הקרא לאחר שסקלו שכבר אסור משום נבילה. ואסור בהנאה גם לחזקיה שנאמר 'לא יאכל'. וגם עורו אסור בהנאה - י"מ שנאמר 'בעל השור נקי', וי"מ שנאמר 'את' בשרו לרבות הטפל לבשרו.

שמעון העמסוני (וי"א נחמיה) פירש מלדרוש אתין שבתורה משהגיע ל'את ה' אלוקיך תירא. ור"ע דרש לרבות תלמידי חכמים - שיהא מורא רבך כמורא שמים.

ערלה אסור בהנאה - שנאמר 'וערלתם' 'ערלתו' 'ערלים', שלא יהנה ממנו שלא יצבע ולא ידליק בו את הנר. (ואין למדים מ'לא יאכל', שהיינו לומדים להתיר ממה שנאמר 'לכם').

ליקוטי תוספות:

א. חולין שנשחטו בעזרה למאן דאמר לאו דאורייתא: לרש"י היינו רק איסור הנאה, ולתוספות לגמרי לאו דאורייתא.

ב. אסור לתת מתנת חנים לגוי, ולשכינו מותר שהוא כמוכר לו.

ג. דבר שאסור בהנאה אסור להושיטו לגוי להנות ממנו שחשיב כמשתכר באיסורי הנאה שהגוי מחזיק לו טובה על ידי זה.

דף כ"ג, ביום ב' פרשת מקץ - ד' דחנוכה תשפ"א.

עמוד א'.

אילן הנטוע לרבים - לת"ק יש בו איסור ערלה, ולרבי יהודה לא.

איסורי אכילה המותרים בהנאה גם לר' אבהו: תרומה - שנאמר 'תרומתכם'. נזיר ביין - שנאמר 'נזרו'. חדש - שנאמר קצירכם.

מערבין עירובי תחומין לנזיר ביין ולישראל בתרומה, אע"פ שהיא סעודה שאינה ראויה להם, לפי שאפשר להתיר ע"י שאלה.

צידי חיה ועופות שנזדמנו להם מינים טמאים, מותרים למוכרן לנכרים. אבל לכתחילה אסור לחזר אחריהם, שאין עושין סחורה בנבילות וטריפות ושקצים ורמשים.

חמץ - לחכמים אסור בהנאה כל שבעה, שנאמר 'לא יאכל'. לרבי יוסי מותר, שנאמר לא יראה 'לך' שלך יהא. (וחכמים דרשו מכל 'לך' האמורים בחמץ, שרק שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה).

עמוד ב'.

'יעשה לכל מלאכה' האמור לענין חלב נבילה - לר"י הגלילי מלמד שחלב מותר בהנאה ואפילו למלאכת הדיוט. (ואין ללמוד מנבילה, שחלב אינו כבשר, ולא הותרה חלבה וגידה בכלל נבילה). ולר"ע מלמד שחלב אינו מטמא משום נבילה בין בחולין בין בקדשים. (והיתר הנאה נלמד מנבילה, שהחלב כבשר וכשהותרה נבילה גם חלבה וגידה הותרו. ולר"י הגלילי א"צ לימוד שאינו מטמא, שהרי אינה בכלל נבילה).

גיד הנשה - למ"ד גיד בכלל בשר, מותר בהנאה מנבילה. לר"י הגלילי שאינו כבשר, י"א שאסור בהנאה, וי"א שמותר בק"ו מחלב שעגוש כרת. ולר'

שמעון אסור בהנאה (ועל הק"ו הוא משיב: מה לחלב שהותר מכללו אצל חיה גם באכילה).

למסקנא בין לחזקיה ובין לר' אבהו כל איסורי אכילה מותרים בהנאה חוץ מחמץ ושור הנסקל. ונחלקו לענין חולין שנשחטו בעזרה לשיטת רבי יהודה, לחזקיה אסור בהנאה מ'אותו', ולר' אבהו אין בהם איסור מן התורה.

לשיטת ר' יהושע בן לוי - גם אם נאמר 'לא יאכל' משמע רק איסור אכילה. (והמקור לשיטתו לאסור חמץ ושור הנסקל בהנאה - מבואר להלן כד.).

חטאת חיצונה שהכניס דמה לפניו - פסולה. ובת שריפה היא, שנאמר בשעיר נחשון 'והנה שורף' (ונאמר 'ה' לא הובא דמה וגו', ומשמע שאם הובא שפיר שרפה).

ליקוטי תוספות:

א. להשתכר במאכלות אסורות, אסור רק בדבר מאכל אבל מותר למכור סוסים וחמורים, ואפילו בדבר מאכל אסור למכור רק בשביל אכילה, אבל שומן ועור או שמגדל שלא למכור אלא למשוח ולהדליק מותר. ובדבר אחר גם זה אסור.

ב. תוספות מביא מהתורת כהנים שהמקור שחטאת חיצונה שהכניס דמה לפניו בת שריפה היא, משעיר דראש חודש.

דף כ"ד, יום ג' פרשת מקץ - ה' דחנוכה תשפ"א

עמוד א'.

חטאת פסולה שורפים אותה בקודש, וכן שאר פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים שמחיצתם תוך חומת העזרה. שנאמר 'בקודש באש תשרף'.

כל פסולי קדשי קדשים - כגון פיגול ויוצא ונשפך דמו - מוזהרין בלאו על אכילתן, שנאמר בנותר 'לא יאכל כי קודש הוא', והוא מיותר לרבות שאר פסולין. אבל אין לוקין מכח לאו זה, שאין לוקין על לאו שבכללות (והאוכל חטאת חיצונה שנכנס דמה לפניו לוקה, לפי שנאמר בה לאו בפני עצמו).

המקור לאיסור הנאה בחמץ ושור הנסקל (לדברי הסובר שגם 'לא יאכל' אינו משמע איסור הנאה, ואינו לומד מנבילה שסובר כר"י שהדברים ככתבן, וגם לא מטריפה שממעט חולין בעזרה שאסורים מן התורה) למסקנת הגמרא: ממה שנאמר לענין בשר קודש שנטמא 'והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף', שאין צ"ל לא יאכל שכבר הוקש למעשר, ואם אינו ענין לגופו תנהו ענין לאיסור הנאה בכל איסורין שבתורה. ומנותר למדנו שא"צ שריפה.

אכל פוטיתא (שרץ המים) - לוקה ארבע. נמלה (שרץ הארץ) - לוקה חמש. צירעה (שרץ העוף) - לוקה שש. עמוד ב'.

כשנאמר לאו מיותר, אין דורשים אותו להוסיף מלקויות אם אפשר לדרשו לדרשה אחרת. עצים ולבונה, מקבלים טומאת אוכלים אע"פ שאינם אוכל.

אימורים שננטמאו ואכלם טהור עובר על ב' לאוין - לאו של זרות (שגם הכהן זר אצלם), ולאו של טומאת בשר. והאוכל אימורין בטומאת הגוף, ענוש כרת.

כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהם אלא אם אכלן כדרך אכילתם. ולפיכך, האוכל חלב חי פטור. וי"א שגם איסורי הנאה אין לוקין עליהם אלא כדרך

הנאתן. ולפיכך, המניח חלב של שור הנסקל על מכתו פטור (שדרך הנאה מחלב הוא בהבערה או למשוח עורות, ולא לרפואה). **אין סופגין ארבעים משום ערלה אלא על היוצא מזיתים וענבים, אבל לא על היוצא מתותים ורמונים שזיעה בעלמא הוא.**

כלאי הכרם לוקין עליהם שלא כדרך הנאתן, לפי שלא נאמר בהם אכילה.

דף כ"ה, יום ד' ר"ח פרשת מקץ - ו' דחנוכה תשפ"א

עמוד א'.

בשר בחלב אסור באכילה - גזירה שוה 'קדוש קודש' מטריפה. ואסור בהנאה - בצד השוה מערלה חמץ בפסח וכלאי הכרם.

לאביי לוקין על בשר בחלב שלא כדרך הנאתו, לפי שלא נאמר בו לשון אכילה. וי"א שאין לוקין, כיון שאיסורו נלמד מנבילה (טריפה) דינו כנבילה.

כלאי הכרם - אם הזרע זרוע בכרם מעיקרו, נאסר גם הזרע עצמו משעת השרשה. ואם זרוע קודם שבא לכרם, אין עיקר הזריעה נאסרת רק הגידולים. ולפיכך: המעביר עציץ נקוב בכרם ובתוכו זרעים שכבר צמחו, אם הוסיף הצמח בכרם אחד ממאתים שיש בו עכשיו, אסורין, שאין בהיתר הראשון לבטל את התוספת. ואם הוסיף פחות מאחד ממאתים, מותר.

למה נאמר 'בכל נפשך' ו'בכל מאודך'? שיש אדם שגופו חביב עליו מממונו, ויש שממונו חביב עליו מגופו, אמרה תורה: אהוב את בוראך יותר מן החביב עליך.

עמוד ב'.

חולה שיש בו סכנה מתרפא בכל איסורי הנאה - חוץ מע"ז, שנאמר 'בכל נפשך'. וגילוי עריות, שהוקשה נערה המאורסה לרוצח. ושפיכות דמים, סברא הוא 'מאי חזית דדמא דידך סומק טפי, דילמא דמא דההוא גברא סומק טפי'.

הקישא תורה רוצח לנערה המאורסה - לומר לך, מה נערה המאורסה ניתן להצילה בנפשו (שנאמר 'ואין מושיע לה'), כך רוצח. ונערה המאורסה לרוצח, מה רוצח יהרג ואל יעבור כך נערה המאורסה.

רבינא משח את בתו בזיתים קטנים של ערלה - י"א משום שהיה חולי שיש בו סכנה, וי"א משום שאין זה כדרך הנאה.

הנאה הבאה לו לאדם בעל כרחו - א) אם אפשר לו ליבדל, ומתכוין ליהנות: אסור. ב) אי אפשר לו ליבדל, ואינו מתכוין: מותר. ג) אי אפשר ליבדל, ומתכוין: ללשון א' - אסור. ללשון ב' - לר' שמעון אסור, ולר' יהודה לאביי מותר ולרבא אסור. ד) אפשר ליבדל, ואינו מתכוין: לר' יהודה - אסור. לר' שמעון - ללשון א' לאביי מותר לרבא אסור, ללשון ב' מותר.

ליקוטי תוספות:

א. תרומה מתבטל במאה של חולין כנגדו.

ב. קרקע עולם אין צריך למסור עצמו בג' עבירות כגון שאומרים לו הנח לזרוק עצמך על התינוק, ודווקא מעשה בידים אסור, ובגילוי עריות לא שייך אצלו קרקע עולם שאין קישוי אלא לדעת, ואשה המביאה ערוה

עליה תיהרג ואל תעבור ולא אמרין קרקע עולם
ג. בפסיק רישא מודה ר' שמעון שאסור.

ד. לא אפשר כאן בשמעתתא היינו כדרכו אפילו שבטורה גדול אפשר
ה. לרבי ירמיה אסור אליבא דרבי יהודה לא אפשר ולא מיכווין.

דף כ"ו, יז, ה' פרשת מקץ - ו' דחנוכה תשפ"א.

עמוד א'.

ר"י בן זכאי היה יושב ודורש בצילו של היכל
- לאביי משום שלא אפשר ומכוין מותר, לרבא משום
שההיכל עשוי לתוכו (ואין זה דרך הנאה).

קול ומראה אין בהם משום מעילה מן התורה, לפי
שאינן בהם ממש. וי"א שדוקא מעילה אין בהם אבל
איסור יש (לעומדים בחוץ שאפשר להם ליבדל, ולעומדים בפנים תלוי
במחלוקת אם אי אפשר ומכוין אסור).

האומנים היו משלשלין אותם בתיבות לבית קדשי
הקדשים, כדי שלא יזונו עיניהם מן הקודש. ואע"פ
שמראה אין בו משום מעילה (ומדאורייתא מותר), מעלה
עשו בבית קדשי הקדשים.

ריח הקטורת - קודם שתעלה תמרתו, יש בו מעילה,
שהסמנים יש בהם ממש. לאחר שתעלה תמרתו אין
בו משום מעילה, שכבר נעשית מצותו.

כל דבר שנעשה מצותו אין בו משום מעילה, חוץ
מתרומת הדשן, עגלה ערופה, ובגדי לבן של כה"ג ביום
הכיפורים לשיטת חכמים.

ז'הניחם שם' האמור בבגדי לבן של כה"ג ביום
הכיפורים - לחכמים מלמד שטעונים גניזה, ולר'
דוסא שלא ישתמש בהם ביו"כ אחר, אבל ראויים הם
לכהן הדייט.

עמוד ב'.

עגלה ערופה או פרה אדומה שנעשה בה מלאכה
ממילא - אם נוח לו בכך פסולה, ואם אין נוח לו
כשירה. שנאמר - בעגלה - 'עבד' והקריאה היא 'עובד'
(ופרה למדים בגז"ש מעגלה).

אבידה לא ישטחנה ע"ג מטה לצורכו, אבל לצורכה
מותר. ואם נזדמנו לו אורחין לא ישטחנה אפילו
לצורכה, לפי שמאבדה בידים או משום עין הרע או
משום גנבים.

מוכרי כסות מוכרין כדרכן כשהן מעוטפין
בכלאים, לפי שאין מתכוונים להנאת לבישה. והצנועין
(שמתרחקין מן הכיעור ודומה לו) מפשילין לאחוריהם. ומכאן
מוכרח שאפשר ולא מתכוין מותר לר' שמעון, שהרי
אפשר לעשות כצנועין. (ונדחו דברי רבא בלשון א').

ליקוטי תוספות:

א. לישב בצל של אשירה אסור מדאורייתא דהוי כדרך הנאתו שלצל
עשויה, ולא כתוב בו אכילה ולא צריך דרך הנאתו
בכל הנשרפין אפרן מותר אפילו לכתחילה, מכל מקום בישלה על גבי
גחלים של איסורי הנאה רק בדיעבד.

דף כ"ז, יז, ה' פרשת מקץ - זאת חנוכה תשפ"א.

עמוד א'.

תנור שהסיקו בקליפי ערלה ובקשין של כלאי
הכרם - חדש: לר' אליעזר יותץ, שבהיסק זה נגמר

התנור, ופת הנאפה בו לאחר מכן, נגמר ע"י עצי איסור
שגמרו את התנור ועצי היתר שגמרו את הפת, ו'זה וזה
גורם' אסור. לרבנן יוצן, והפת שנאפה בו לאחר מכן
מותר (הן משום שאין שבח עצים בפת, והן משום ש'זה וזה גורם' מותר.
אבל לכתחילה אסור לאפות בהיסק של איסור, ולכן צריך לצננו. רש"י כז. ד"ה
יוליד). ישן: יוצן, שלא יאפה פת בתנור ע"י היסק זה.

אפה פת בהיסק זה: לרבי אסורה, שיש שבח עצים
בפת. לחכמים מותרת, שאין שבח עצים בפת. ולהלכה
פסק שמואל (כז.) שהפת אסורה.

בישלה על גבי גחלים: עוממות - דברי הכל הפת
מותרת, שנהנה מן האיסור כשכבר כלה ובטל. לוחשות
- י"א שלרבי אסורה, וי"א שגם זה לדברי הכל מותרת,
ולא אסר רבי אלא כשאבוקה כנגדו ונהנה מן האיסור
כשהוא בעין.

שאור של חולין ושל תרומה שנפלו לעיסה, ואין
באחד מהם להחמיץ, ונצטרפו יחד וחימצו - לחכמים
אינו אסור. לר' אליעזר אחר אחרון אני בא. ופירשה
אביי כשקדם וסילק את האיסור, אבל אם לא סילק
אסור אע"פ שההיתר נפל בסוף, שזה וזה גורם אסור.

עצי אשירה - אסורים בהנאה. הסיק בהם תנור חדש,
יותץ (למ"ד זה וזה גורם אסור). ישן, יוצן. אפה בו פת, אסור
(למ"ד יש שבח עצים בפת). נתערבה הפת באחרות ואחרות
באחרות, כולם אסורות. לת"ק אין מועיל להם פדיון.
ולר' אליעזר יוליד דמי עצים לים המלח.

זה וזה גורם - לר' אליעזר, בכל התורה אסור.
קערות כוסות וצלוחיות של חרס שצרפן בעצי
אשירה - אסורים לדברי הסובר שיש שבח עצים
בפת, גם אם 'זה וזה גורם' מותר, שהגוף נהנה מהם
בלא גורם שני. ותנור - מותר למ"ד זה וזה גורם מותר,
שאינו נהנה מהם עד שיבוא גורם שני של היתר.
קדירה - י"א שדינה כתנור, וי"א שדינה ככוסות.
עמוד ב'.

לשיטת חכמים שאין שבח עצים בפת, אין איסור
להסיק בעצים האסורים בהנאה, ושייך בהם איסור
הנאה רק כשהן בעין, כשיושב עליהם או מניחם
להדום רגליו.

תנור שהסיקו בעצי הקדש, כיון שמעל המסיק
יצאו העצים לחולין והפת מותרת. ואם הסיקו בעצים
שהתפיסם לדמי שלמים, לרבי יהודה אינו יוצא לחולין
כיון שאין בהם מעילה, והפת אסורה גם לחכמים
המתירים בערלה, שערלה בטילה במאתיים והקדש
לא בטל אפילו באלף.

כל הנשרפין אפרן מותר, חוץ מעצי אשירה. ואפר
הקדש אסור באופן שלא היה בה מעילה, כגון שנפלה
דליקה מאליה או באפר של תרומת הדשן שטעון
גניזה.

לרבי יהודה אין ביעור חמץ אלא שריפה - ולמד
זאת במה מצינו מנותר ששניהם ישנם בכל תותירו.
(אבל לא למדו מק"ו, שתחילתו להחמיר וסופו להקל, שאם אין לו עצים יושב
ובטל והתורה אמרה 'תשביתו').